

Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin İzlenmesine İlişkin Yönetmelik Yayımlandı

Özet

“Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (“Yönetmelik”); 17.02.2018 tarihli 30335 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik’in amacı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (“TCMB”)’nin belirleyeceği firmalardan bilgi ve belge toplanması suretiyle döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerin izlenmesidir.

Yönetmelik ile getirilen bildirim yükümlülüğüne ilişkin hususlar aşağıda özetlenmektedir.

Kimler yükümlü?

Yönetmelik ile yurt içinden ve yurt dışından sağlanan yabancı para nakdi krediler ile dövize endeksli kredilerinin toplamı ilgili hesap döneminin son iş günü itibarıyla 15 milyon ABD doları ve üstünde olan firmalar için bildirim yükümlülüğü getirilmiştir. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nda tanımlanan banka ve finansal kuruluşları söz konusu yükümlülüğün dışında tutulmuştur.

Yükümlü firmanın yabancı para nakdi krediler ile dövize endeksli kredileri toplamı, TCMB tarafından tanımlanan sınırın altında kalırsa müteakip yıllık hesap döneminden itibaren yükümlülüğü sona erer.

Bildirim yükümlülüğünün belirlenmesinde hangi finansal tablolar esas alınır?

Bildirimle yükümlü olup olunmadığının belirlenmesinde, firmanın yabancı para nakdi kredileri ile dövize endeksli kredileri toplamı hesaplanırken;

- varsa son hesap dönemine ilişkin Türkiye Muhasebe Standartlarına (“TMS”) göre hazırlanan finansal durum tablosu,
- TMS’ye göre hazırlanmış finansal durum tablosunun bulunmaması durumunda ise vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan bilanço

dikkate alınır.

Verilerin doğruluğu nasıl denetlenir?

Yükümlü firma, yükümlülüğün başladığı tarihten itibaren 60 gün içinde, Kamu Gözetimi Kurumu (“KGK”) tarafından bağımsız denetim yapmak üzere yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşu ile denetim sözleşmesi yapar.

Bildirim yükümlülüğü kapsamındaki verilerin denetimine ilişkin usul ve esaslar Yönetmelik’te detaylı olarak düzenlenmiştir.

Bildirim usulü nasıldır?

Yükümlü firma finansal raporlama çerçevesine ve “Sistematik Risk Veri Takip Sistem’inde (“Sistem”) bulunan açıklama formu’na uygun olarak bir veri formu hazırlar. Ardından genel ağ adresi www.tcmbveri.gov.tr olan TCMB tarafından kurulacak Sistem’e veri formunun girişini yapar. Sisteme girişi yapılan veriler denetçi tarafından denetimi yapıldıktan aynı adres üzerinden onaylanır.

Bildirim ne zaman yapılır?

Bildirim ilgili yılın 31 Mart, 30 Haziran ve 30 Eylül tarihlerinde sona eren ara hesap dönemleri için takip eden birinci ayın sonuna kadar ve 31 Aralık tarihinde sona eren yıllık hesap dönemi için takip eden üçüncü ayın sonuna kadar yapılmalıdır.

Bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesinin yaptırımı nedir?

Yönetmelik’te TCMB’ye bildirilecek verilerin tam ve doğru olmasından yükümlü firma yönetimi sorumlu tutulmuştur.

Yönetmelik uyarınca yapılması gereken veri bildiriminin yapılmaması, doğru veya eksiksiz gerçekleştirilmemesi veya denetçi tarafından olumsuz görüş verilmesini gerektiren durumların düzeltilmemesi hallerinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu’nun 68. maddesi gereğince işlem başlatılabilir. İlgili maddede, TCMB tarafından yapılan düzenlemelere uymayanlar hakkında 200 günden 400 güne kadar adli para cezasına hükmolunacağı düzenlenmiştir.

Ayrıca, doğru ve tam olmayan verileri onaylayan denetçi hakkında da TCMB tarafından KGK’ya bildirimde bulunulur.

Umurcan Gago, LL.M.

Ortak, Avukat
T: +90 (212) 326 6098
umurcan.gago@gsg hukuk.com

Alper Onar LL.M

Kıdemli Müdür, Avukat
T: +90 (212) 326 6311
alper.onar@gsg hukuk.com

Pınar Tatar LL.M

Müdür, Avukat
T: +90 (212) 326 6074
pinar.karamahmutoglu@gsg hukuk.com

¹ Açıklama formu, Sistemde bulunan, veri formu girişleri yapılırken uyulması gereken kuralları ifade eder.